

Poročevalska, prognostično-diagnostična služba za gozdove

Poročilo o pojavu škodljivih dejavnikov žive in nežive narave v gozdu

Nivo: Nivo GGO NOVO MESTO, za obdobje 01.01.2024 do 31.12.2024, status zapisov: potrjen OE

Bolezni

Škodljiv dejavnik	Poškodovana vrsta rastline	Čas pojava	Kraj pojava	Pov. ODP* (ha)	Pov. VG* (ha)	Vol. ODP* (m³)	Vol. VG* (m³)	Intenziteta	Trend	Ukrepi
<i>Armillaria</i> (mraznica, štorovka)	<i>Abies alba</i>	1, 2, 7, 8, 9, 11	GGE STRAŽA-TOPLICE, GGE TREBNJE I	0,33		38,13		slaba		Sanitarni posek (42,21 m³)
<i>Armillaria</i> (mraznica, štorovka)	<i>Acer campestre</i>	1, 2, 4, 9	GGE TREBNJE II	0,21		0,84		slaba		Sanitarni posek (0,53 m³)
<i>Armillaria</i> (mraznica, štorovka)	<i>Acer pseudoplatanus</i>	1, 2, 3, 8, 11, 12	GGE METLIKA, GGE POLJANE, GGE STRAŽA-TOPLICE, GGE TREBNJE II	27,91		13,41		slaba	narašča	Sanitarni posek (3,65 m³)
<i>Armillaria</i> (mraznica, štorovka)	<i>Alnus incana</i>	november	GGE METLIKA			2,12				
<i>Armillaria</i> (mraznica, štorovka)	<i>Betula pendula</i>	september do december	GGE CRNOMELJ, GGE METLIKA, GGE TREBNJE II	0,35		7,82		slaba		Sanitarni posek (2,18 m³)
<i>Armillaria</i> (mraznica, štorovka)	<i>Carpinus betulus</i>	1, 2, 3, 6, 10, 11	GGE TREBNJE I, GGE TREBNJE II	0,19		6,89		slaba	narašča	Sanitarni posek (3,70 m³)
<i>Armillaria</i> (mraznica, štorovka)	<i>Castanea sativa</i>	celo leto	GGE CRNOMELJ, GGE KRKA, GGE METLIKA, GGE NOVO MESTO-JUG, GGE NOVO MESTO-SEVER, GGE STARI TRG, GGE TREBNJE I, GGE TREBNJE II	18,94		223,53		slaba	narašča	Sanitarni posek (191,45 m³)
<i>Armillaria</i> (mraznica, štorovka)	<i>Fagus sylvatica</i>	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12	GGE CRNOMELJ, GGE MEHOVO, GGE NOVO MESTO-SEVER, GGE ŠENTJERNEJ, GGE TREBNJE I, GGE TREBNJE II	2,40		297,06		slaba	narašča	Sanitarni posek (41,29 m³)
<i>Armillaria</i> (mraznica, štorovka)	<i>Fraxinus excelsior</i>	3, 6, 7, 8	GGE MEHOVO, GGE POLJANE			71,02				Sanitarni posek (71,22 m³)
<i>Armillaria</i> (mraznica, štorovka)	<i>Picea abies</i>	celo leto	GGE KRKA, GGE MEHOVO, GGE METLIKA, GGE NOVO MESTO-SEVER, GGE TREBNJE I, GGE TREBNJE II	15,80		709,58		slaba	miruje	Sanitarni posek (715,38 m³)
<i>Armillaria</i> (mraznica, štorovka)	<i>Pinus nigra</i>	oktober	GGE METLIKA			4,89				
<i>Armillaria</i> (mraznica, štorovka)	<i>Pinus strobus</i>	2, 3, 4, 10, 11, 12	GGE ADLEŠICI, GGE CRNOMELJ, GGE METLIKA, GGE TREBNJE II	3,54		103,22		slaba		Sanitarni posek (86,26 m³)

Škodljiv dejavnik	Poškodovana vrsta rastline	Čas pojava	Kraj pojava	Pov. ODP* (ha)	Pov. VG* (ha)	Vol. ODP* (m ³)	Vol. VG* (m ³)	Intenziteta	Trend	Ukrepi
<i>Armillaria</i> (mraznica, štorovka)	<i>Pinus sylvestris</i>	1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12	GGE CRNOMELJ, GGE METLIKA, GGE NOVO MESTO-SEVER, GGE STARI TRG, GGE ŠENTJERNEJ, GGE TREBNJE I, GGE TREBNJE II	18,84		262,83		slaba	miruje	Sanitarni posek (23,46 m ³)
<i>Armillaria</i> (mraznica, štorovka)	<i>Populus</i>	9, 11	GGE STRAŽA-TOPLICE, GGE TREBNJE II			1,29				
<i>Armillaria</i> (mraznica, štorovka)	<i>Populus tremula</i>	1, 2, 6, 8, 9, 10, 11	GGE METLIKA, GGE NOVO MESTO-JUG, GGE NOVO MESTO-SEVER, GGE TREBNJE II	3,98		21,14		slaba	pada	Sanitarni posek (9,36 m ³)
<i>Armillaria</i> (mraznica, štorovka)	<i>Prunus avium</i>	1, 2, 3, 7, 9, 10, 11, 12	GGE ADLEŠICI, GGE METLIKA, GGE STRAŽA-TOPLICE, GGE TREBNJE II	2,54		38,94		slaba	miruje	Sanitarni posek (23,06 m ³)
<i>Armillaria</i> (mraznica, štorovka)	<i>Quercus petraea</i>	celo leto	GGE CRNOMELJ, GGE MEHOVO, GGE METLIKA, GGE NOVO MESTO-JUG, GGE NOVO MESTO-SEVER, GGE STRAŽA-TOPLICE, GGE TREBNJE I, GGE TREBNJE II	13,10		680,63		slaba	miruje	Sanitarni posek (591,63 m ³)
<i>Armillaria</i> (mraznica, štorovka)	<i>Quercus robur</i>	8, 10	GGE TREBNJE I	0,20		11,01		slaba		Sanitarni posek (3,35 m ³)
<i>Armillaria</i> (mraznica, štorovka)	<i>Quercus rubra</i>	november	GGE TREBNJE II			1,44				
<i>Armillaria</i> (mraznica, štorovka)	<i>Robinia pseudoacacia</i>	1, 2, 3, 7	GGE METLIKA	3,20		107,45		slaba	miruje	Sanitarni posek (45,79 m ³)
<i>Armillaria</i> (mraznica, štorovka)	<i>Salix</i>	oktober	GGE METLIKA			1,01				Sanitarni posek (2,23 m ³)
<i>Armillaria</i> (mraznica, štorovka)	<i>Sorbus torminalis</i>	marec	GGE METLIKA, GGE TREBNJE II	0,02		1,28		slaba		
<i>Armillaria</i> (mraznica, štorovka)	<i>Tilia platyphyllos</i>	1, 2, 6, 9, 10	GGE ADLEŠICI, GGE CRNOMELJ, GGE TREBNJE II	0,16		8,17		slaba		Sanitarni posek (4,24 m ³)
<i>Armillaria</i> (mraznica, štorovka)	<i>Ulmus glabra</i>	1, 2, 11, 12	GGE CRNOMELJ, GGE MEHOVO, GGE METLIKA, GGE STARI TRG, GGE STRAŽA-TOPLICE	0,61		20,27		slaba		Sanitarni posek (39,33 m ³)
<i>Cronartium ribicola</i> (mehurjevka zelenega bora ali ribezova rja)	<i>Pinus strobus</i>	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 11	GGE CRNOMELJ, GGE MEHOVO, GGE METLIKA, GGE NOVO MESTO-JUG, GGE STRAŽA-TOPLICE, GGE ŠENTJERNEJ	2,70		280,64		slaba	narašča	Sanitarni posek (219,17 m ³)
<i>Cryphonectria parasitica</i> (kostanjev rak)	<i>Castanea sativa</i>	celo leto	GGE ADLEŠICI, GGE CRNOMELJ, GGE KRKA, GGE MEHOVO, GGE METLIKA, GGE NOVO MESTO-JUG, GGE NOVO MESTO-SEVER, GGE STARI TRG, GGE STRAŽA-TOPLICE, GGE ŠENTJERNEJ, GGE TREBNJE I, GGE TREBNJE II, GGE ŽUŽEMBERK	214,87		4.563,83		slaba	miruje	Sanitarni posek (6.620,55 m ³)
<i>Eutypella parasitica</i> (javorov rak)	<i>Acer pseudoplatanus</i>	februar do marec	GGE CRNOMELJ, GGE MEHOVO	0,27		6,02		slaba		Sanitarni posek (2,80 m ³)
<i>Fomes fomentarius</i> (bukova kresilka)	<i>Fagus sylvatica</i>	september do november	GGE ŽUŽEMBERK	0,11		10,60		slaba	narašča	Sanitarni posek (10,60 m ³)

Škodljiv dejavnik	Poškodovana vrsta rastline	Čas pojava	Kraj pojava	Pov. ODP* (ha)	Pov. VG* (ha)	Vol. ODP* (m ³)	Vol. VG* (m ³)	Intenziteta	Trend	Ukrepi
Heterobasidion (rdeča trohnoba)	<i>Abies alba</i>	oktober	GGE STRAŽA-TOPLICE	0,00		1,13		slaba	pada	
Heterobasidion (rdeča trohnoba)	<i>Picea abies</i>	2, 3, 4, 5, 9, 10, 11, 12	GGE MEHOVO, GGE NOVO MESTO-JUG, GGE STRAŽA-TOPLICE, GGE TREBNJE I, GGE TREBNJE II, GGE ŽUŽEMBERK	2,56		199,13		slaba	miruje	Sanitarni posek (324,83 m ³)
Heterobasidion (rdeča trohnoba)	<i>Pinus sylvestris</i>	1, 2, 9, 11, 12	GGE CRNOMELJ, GGE METLIKA, GGE NOVO MESTO-JUG, GGE TREBNJE I	0,65		22,08		slaba	pada	Sanitarni posek (13,32 m ³)
Hymenoscyphus fraxineus (jesenov ožig)	<i>Fraxinus excelsior</i>	celo leto	GGE ADLEŠICI, GGE CRNOMELJ, GGE POLJANE, GGE STARI TRG, GGE ŠENTJERNEJ	130,54		1.342,89		slaba	miruje	Sanitarni posek (1.167,74 m ³)
Kompleksna bolezen (kompleksna bolezen)	<i>Abies alba</i>	januar do oktober	GGE CRMOŠNJICE, GGE CRNOMELJ, GGE POLJANE, GGE STRAŽA-TOPLICE	4,99		352,19		slaba	miruje	Sanitarni posek (651,82 m ³)
Kompleksna bolezen (kompleksna bolezen)	<i>Acer campestre</i>	marec	GGE NOVO MESTO-SEVER	0,05		1,30		srednja		Sanitarni posek (1,36 m ³)
Kompleksna bolezen (kompleksna bolezen)	<i>Acer pseudoplatanus</i>	2, 5	GGE NOVO MESTO-JUG, GGE NOVO MESTO-SEVER	0,33		6,71		slaba	pada	Sanitarni posek (57,48 m ³)
Kompleksna bolezen (kompleksna bolezen)	<i>Alnus glutinosa</i>	februar	GGE NOVO MESTO-SEVER			1,33			neznan	Sanitarni posek (0,73 m ³)
Kompleksna bolezen (kompleksna bolezen)	<i>Alnus incana</i>	april	GGE ŠENTJERNEJ			2,41				
Kompleksna bolezen (kompleksna bolezen)	<i>Betula pendula</i>	januar do marec	GGE NOVO MESTO-SEVER	0,33		5,22		slaba	pada	Sanitarni posek (1,50 m ³)
Kompleksna bolezen (kompleksna bolezen)	<i>Carpinus betulus</i>	1, 2, 3, 4, 5, 11, 12	GGE NOVO MESTO-JUG, GGE NOVO MESTO-SEVER, GGE ŠENTJERNEJ	1,32		22,82		slaba	miruje	Sanitarni posek (16,43 m ³)
Kompleksna bolezen (kompleksna bolezen)	<i>Castanea sativa</i>	1, 2, 7, 8, 10, 11, 12	GGE CRMOŠNJICE, GGE NOVO MESTO-JUG, GGE NOVO MESTO-SEVER, GGE SEMIC, GGE STRAŽA-TOPLICE, GGE TREBNJE I	2,14		44,98		slaba	miruje	Sanitarni posek (110,40 m ³)
Kompleksna bolezen (kompleksna bolezen)	<i>Fagus sylvatica</i>	1, 2, 3, 4, 5, 7, 9, 11, 12	GGE ADLEŠICI, GGE CRNOMELJ, GGE MEHOVO, GGE NOVO MESTO-JUG, GGE NOVO MESTO-SEVER, GGE STARI TRG, GGE STRAŽA-TOPLICE, GGE ŠENTJERNEJ, GGE TREBNJE I, GGE ŽUŽEMBERK	5,94		621,62		slaba	narašča	Sanitarni posek (414,99 m ³)
Kompleksna bolezen (kompleksna bolezen)	<i>Juglans regia</i>	2, 11	GGE NOVO MESTO-JUG, GGE NOVO MESTO-SEVER			6,44				Sanitarni posek (2,46 m ³)
Kompleksna bolezen (kompleksna bolezen)	<i>Picea abies</i>	februar do april	GGE NOVO MESTO-SEVER, GGE SEMIC, GGE STRAŽA-TOPLICE	0,24		23,99		slaba	pada	Sanitarni posek (75,60 m ³)
Kompleksna bolezen (kompleksna bolezen)	<i>Pinus strobus</i>	2, 8	GGE NOVO MESTO-JUG, GGE NOVO MESTO-SEVER			15,50				Sanitarni posek (11,79 m ³)
Kompleksna bolezen (kompleksna bolezen)	<i>Pinus sylvestris</i>	1, 3, 7	GGE CRNOMELJ, GGE NOVO MESTO-SEVER, GGE TREBNJE I	4,91		123,90		slaba	narašča	Sanitarni posek (23,20 m ³)

Škodljiv dejavnik	Poškodovana vrsta rastline	Čas pojava	Kraj pojava	Pov. ODP* (ha)	Pov. VG* (ha)	Vol. ODP* (m ³)	Vol. VG* (m ³)	Intenziteta	Trend	Ukrepi
Kompleksna bolezen (kompleksna bolezen)	<i>Populus tremula</i>	februar	GGE NOVO MESTO-SEVER			1,65				Sanitarni posek (2,24 m ³)
Kompleksna bolezen (kompleksna bolezen)	<i>Prunus avium</i>	2, 4, 5	GGE NOVO MESTO-SEVER	1,85		15,13		srednja		Sanitarni posek (4,13 m ³)
Kompleksna bolezen (kompleksna bolezen)	<i>Quercus cerris</i>	februar do maj	GGE NOVO MESTO-SEVER, GGE ŽUŽEMBERK	0,48		16,86		slaba		Sanitarni posek (34,24 m ³)
Kompleksna bolezen (kompleksna bolezen)	<i>Quercus petraea</i>	celo leto	GGE ADLEŠICI, GGE CRNOMELJ, GGE KRKA, GGE MEHOVO, GGE METLIKA, GGE NOVO MESTO-JUG, GGE NOVO MESTO-SEVER, GGE SEMIC, GGE STARI TRG, GGE STRAŽA-TOPLICE, GGE ŠENTJERNEJ, GGE TREBNJE I, GGE TREBNJE II, GGE ŽUŽEMBERK	203,12		8.494,95		srednja	narašča	Sanitarni posek (12.417,54 m ³)
Kompleksna bolezen (kompleksna bolezen)	<i>Quercus robur</i>	2, 4, 6, 10, 11, 12	GGE TREBNJE I, GGE ŽUŽEMBERK	3,72		276,79		slaba	narašča	Sanitarni posek (123,97 m ³)
Kompleksna bolezen (kompleksna bolezen)	<i>Robinia pseudoacacia</i>	februar do marec	GGE NOVO MESTO-SEVER	0,95		12,56		slaba	pada	Sanitarni posek (5,76 m ³)
Kompleksna bolezen (kompleksna bolezen)	<i>Sorbus domestica</i>	april	GGE CRNOMELJ			9,01				Sanitarni posek (9,01 m ³)
Kompleksna bolezen (kompleksna bolezen)	<i>Sorbus torminalis</i>	april	GGE MEHOVO, GGE ŠENTJERNEJ			3,65				Sanitarni posek (0,81 m ³)
Kompleksna bolezen (kompleksna bolezen)	<i>Tilia platyphyllos</i>	1, 2, 5	GGE NOVO MESTO-SEVER, GGE TREBNJE I	0,10		17,99		slaba	pada	
Kompleksna bolezen (kompleksna bolezen)	<i>Ulmus glabra</i>	2, 4, 5, 7, 11	GGE ADLEŠICI, GGE NOVO MESTO-JUG, GGE NOVO MESTO-SEVER, GGE STRAŽA-TOPLICE	0,12		12,10		slaba		Sanitarni posek (18,37 m ³)
Ophiostoma ulmi & o. novo-ulmi (odmiranje brestov holandska brestova bolezen)	<i>Ulmus glabra</i>	celo leto	GGE ADLEŠICI, GGE CRNOMELJ, GGE KRKA, GGE MEHOVO, GGE NOVO MESTO-JUG, GGE POLJANE, GGE SEMIC, GGE STARI TRG, GGE STRAŽA-TOPLICE, GGE ŠENTJERNEJ	14,32		444,26		slaba	miruje	Sanitarni posek (695,11 m ³)
Ophiostoma ulmi & o. novo-ulmi (odmiranje brestov holandska brestova bolezen)	<i>Ulmus minor</i>	3, 10, 11, 12	GGE CRNOMELJ, GGE ŠENTJERNEJ			6,11			pada	Sanitarni posek (11,37 m ³)
<i>Phytophthora</i> (fitoftora)	<i>Fagus sylvatica</i>	2, 6, 10, 12	GGE KRKA, GGE NOVO MESTO-JUG, GGE ŠENTJERNEJ	0,18		25,73		slaba	narašča	Sanitarni posek (29,76 m ³)

Žuželke

Škodljiv dejavnik	Poškodovana vrsta rastline	Čas pojava	Kraj pojava	Pov. ODP* (ha)	Pov. VG* (ha)	Vol. ODP* (m³)	Vol. VG* (m³)	Intenziteta	Trend	Ukrepi
<i>Ips duplicatus</i> (dvojnozobi smrekov lubadar)	<i>Picea abies</i>	junij	GGE CRMOŠNJICE		0,01		0,00	neznana	neznan	Postavitev lovnih pasti (1,00 kos)
<i>Ips sexdentatus</i> (dvanajstozobi borov lubadar)	<i>Pinus sylvestris</i>	1, 9, 10	GGE KRKA, GGE TREBNJE I	0,56		5,48		slaba	narašča	Sanitarni posek (6,67 m³)
<i>Ips typographus</i> (osmerozobi smrekov lubadar)	<i>Picea abies</i>	celo leto	celo GGO	1.147,28		94.597,56		srednja	narašča	Sanitarni posek (94.016,35 m³)
<i>Ips typographus</i> (osmerozobi smrekov lubadar)	<i>Pinus strobus</i>	2, 8, 9, 11	GGE NOVO MESTO-JUG	0,26		20,81		slaba	pada	Sanitarni posek (18,99 m³)
<i>Lymantria dispar</i> (gobar)	<i>Carpinus betulus</i>	marec	GGE TREBNJE I	0,06		2,13		slaba		
<i>Pityogenes chalcographus</i> (šesterozobi smrekov lubadar)	<i>Picea abies</i>	1, 2, 7, 8, 9, 10, 11	GGE ADLEŠICI, GGE CRMOŠNJICE, GGE CRNOMELJ, GGE NOVO MESTO-JUG, GGE NOVO MESTO-SEVER, GGE STRAŽA-TOPLICE	3,75		244,21		slaba	miruje	Sanitarni posek (241,54 m³)
<i>Pityokteines curvidens</i> (krivozobi jelov lubadar)	<i>Abies alba</i>	2, 8, 9, 12	GGE BREZOVА REBER, GGE NOVO MESTO-SEVER, GGE STRAŽA-TOPLICE	2,31		92,12		slaba		Sanitarni posek (83,04 m³)
<i>Pityokteines spinidens</i> (ostrozobi jelov lubadar)	<i>Abies alba</i>	avgust do september	GGE STRAŽA-TOPLICE	0,51		59,30		slaba	pada	Sanitarni posek (59,30 m³)
<i>Tomicus piniperda</i> (veliki borov strženar)	<i>Pinus strobus</i>	september	GGE MEHOVO	0,19		19,37		slaba		Sanitarni posek (19,37 m³)

Druge živali

Škodljiv dejavnik	Poškodovana vrsta rastline	Čas pojava	Kraj pojava	Pov. ODP* (ha)	Pov. VG* (ha)	Vol. ODP* (m³)	Vol. VG* (m³)	Intenziteta	Trend	Ukrepi
<i>Castor fiber</i> (bober)	<i>Abies alba</i>	november	GGE STRAŽA-TOPLICE	0,00		0,08		slaba		
<i>Castor fiber</i> (bober)	<i>Alnus glutinosa</i>	julij	GGE ŠENTJERNEJ			0,98				Sanitarni posek (0,98 m³)
<i>Castor fiber</i> (bober)	<i>Carpinus betulus</i>	julij	GGE ŠENTJERNEJ	0,05		1,07		slaba		Sanitarni posek (1,07 m³)
<i>Castor fiber</i> (bober)	<i>Fagus sylvatica</i>	julij	GGE ŠENTJERNEJ	0,02		1,08		slaba		Sanitarni posek (1,08 m³)
<i>Castor fiber</i> (bober)	<i>Picea abies</i>	1, 8, 11	GGE CRNOMELJ, GGE STRAŽA-TOPLICE	0,26		26,11		slaba	pada	Sanitarni posek (3,25 m³)
<i>Castor fiber</i> (bober)	<i>Quercus petraea</i>	november	GGE STRAŽA-TOPLICE	0,05		2,59		slaba		
<i>Cervus elaphus</i> (navadni jelen, rdeči jelen)	<i>Abies alba</i>	november	GGE NOVO MESTO-JUG	0,05		2,52		slaba		
<i>Cervus elaphus</i> (navadni jelen, rdeči jelen)	<i>Carpinus betulus</i>	november	GGE NOVO MESTO-JUG	0,01		0,59		slaba		
<i>Cervus elaphus</i> (navadni jelen, rdeči jelen)	<i>Castanea sativa</i>	november	GGE NOVO MESTO-JUG	0,01		0,18		slaba		

Škodljiv dejavnik	Poškodovana vrsta rastline	Čas pojava	Kraj pojava	Pov. ODP* (ha)	Pov. VG* (ha)	Vol. ODP* (m³)	Vol. VG* (m³)	Intenziteta	Trend	Ukrepi
Cervus elaphus (navadni jelen, rdeči jelen)	Picea abies	2, 4, 11	GGE NOVO MESTO-JUG, GGE ŽUŽEMBERK	0,21		15,13		slaba	narašča	Sanitarni posek (15,24 m³)
Cervus elaphus (navadni jelen, rdeči jelen)	Quercus petraea	december	GGE METLIKA	0,29		7,18		slaba		

Abiotski dejavniki

Škodljiv dejavnik	Poškodovana vrsta rastline	Čas pojava	Kraj pojava	Pov. ODP* (ha)	Pov. VG* (ha)	Vol. ODP* (m³)	Vol. VG* (m³)	Intenziteta	Trend	Ukrepi
Mehanska poškodba naravnega izvora (mehanske poškodbe skorje naravnega izvora)	Iglavci	celo leto	GGE NOVO MESTO-SEVER, GGE STRAŽA-TOPLICE	3,13		345,01		slaba	miruje	Sanitarni posek (234,74 m³)
Mehanska poškodba naravnega izvora (mehanske poškodbe skorje naravnega izvora)	Listavci	1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 12	GGE MEHOVO, GGE NOVO MESTO-SEVER, GGE SEMIC, GGE STRAŽA-TOPLICE, GGE ŠENTJERNEJ	3,51		197,56		slaba	miruje	Sanitarni posek (134,80 m³)
Požar (požar)		3, 4, 12	GGE CRNOMELJ, GGE SEMIC, GGE TREBNJE I	0,00	1,49	2,08	7,00	slaba	miruje	Sanitarni posek (12,00 m³)
Sneg (snegolom)	Iglavci	celo leto	GGE ADLEŠICI, GGE BREZAVA REBER, GGE MEHOVO, GGE METLIKA, GGE MIRNA GORA, GGE NOVO MESTO-JUG, GGE NOVO MESTO-SEVER, GGE STARI TRG, GGE ŠENTJERNEJ, GGE TREBNJE I, GGE TREBNJE II, GGE ŽUŽEMBERK	62,38		1.363,36		slaba	miruje	Sanitarni posek (1.144,68 m³)
Sneg (snegolom)	Listavci	celo leto	GGE ADLEŠICI, GGE BREZAVA REBER, GGE CRNOMELJ, GGE MEHOVO, GGE METLIKA, GGE NOVO MESTO-SEVER, GGE STARI TRG, GGE ŠENTJERNEJ, GGE TREBNJE I, GGE TREBNJE II, GGE ŽUŽEMBERK	120,32		2.291,04		slaba	miruje	Sanitarni posek (2.089,72 m³)
Sonce (sončni ožig)	Listavci	2, 3, 4, 11	GGE NOVO MESTO-SEVER, GGE POLJANE, GGE ŠENTJERNEJ, GGE ŽUŽEMBERK	3,45		206,40		slaba	pada	Sanitarni posek (175,01 m³)
Strela (strela)	Iglavci	1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 12	GGE NOVO MESTO-JUG, GGE POLJANE, GGE SEMIC, GGE STRAŽA-TOPLICE, GGE ŽUŽEMBERK	3,32		73,95		slaba	pada	Sanitarni posek (102,36 m³)
Strela (strela)	Listavci	1, 2, 6, 7, 8, 11	GGE NOVO MESTO-SEVER, GGE ŠENTJERNEJ, GGE TREBNJE I, GGE ŽUŽEMBERK	0,33		19,41		slaba	miruje	Sanitarni posek (20,11 m³)
Suša (suša)	Iglavci	januar do februar	GGE POLJANE	0,66		61,73		slaba	miruje	Sanitarni posek (61,73 m³)

Škodljiv dejavnik	Poškodovana vrsta rastline	Čas pojava	Kraj pojava	Pov. ODP* (ha)	Pov. VG* (ha)	Vol. ODP* (m ³)	Vol. VG* (m ³)	Intenziteta	Trend	Ukrepi
Veter (vetrolom)	Iglavci	celo leto	celo GGO	209,61		10.759,60		slaba	pada	Sanitarni posek (12.297,79 m ³)
Veter (vetrolom)	Listavci	celo leto	celo GGO	274,72		11.468,97		slaba	pada	Sanitarni posek (11.829,93 m ³)

Antropogeni dejavniki

Škodljiv dejavnik	Poškodovana vrsta rastline	Čas pojava	Kraj pojava	Pov. ODP* (ha)	Pov. VG* (ha)	Vol. ODP* (m ³)	Vol. VG* (m ³)	Intenziteta	Trend	Ukrepi
Poškodba zaradi dela v gozdu (poškodba zaradi dela v gozdu)	<i>Abies alba</i>	1, 2, 3, 6, 8, 9, 11	GGE CRNOMELJ, GGE METLIKA, GGE SEMIC, GGE STARI TRG, GGE STRAŽA-TOPLICE, GGE ŽUŽEMBERK	1,35		32,67		slaba	pada	Sanitarni posek (194,52 m ³)
Poškodba zaradi dela v gozdu (poškodba zaradi dela v gozdu)	<i>Acer campestre</i>	oktober	GGE CRMOŠNJICE			0,19				Sanitarni posek (2,10 m ³)
Poškodba zaradi dela v gozdu (poškodba zaradi dela v gozdu)	<i>Acer pseudoplatanus</i>	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10	GGE STARI TRG, GGE STRAŽA-TOPLICE, GGE TREBNJE II	2,28		35,11		slaba		Sanitarni posek (20,51 m ³)
Poškodba zaradi dela v gozdu (poškodba zaradi dela v gozdu)	<i>Carpinus betulus</i>	3, 5, 7, 8, 10	GGE ŠENTJERNEJ, GGE TREBNJE II	0,09		4,83		slaba		Sanitarni posek (7,94 m ³)
Poškodba zaradi dela v gozdu (poškodba zaradi dela v gozdu)	<i>Castanea sativa</i>	avgust	GGE TREBNJE II	0,01		0,24		slaba		Sanitarni posek (0,43 m ³)
Poškodba zaradi dela v gozdu (poškodba zaradi dela v gozdu)	<i>Fagus sylvatica</i>	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12	GGE CRMOŠNJICE, GGE CRNOMELJ, GGE KRKA, GGE MEHOVO, GGE NOVO MESTO-SEVER, GGE STARI TRG, GGE ŠENTJERNEJ, GGE TREBNJE I, GGE TREBNJE II, GGE ŽUŽEMBERK	0,68		76,50		slaba	pada	Sanitarni posek (188,95 m ³)
Poškodba zaradi dela v gozdu (poškodba zaradi dela v gozdu)	<i>Ostrya carpinifolia</i>	oktober	GGE CRMOŠNJICE			0,68				
Poškodba zaradi dela v gozdu (poškodba zaradi dela v gozdu)	<i>Picea abies</i>	celo leto	GGE ADLEŠICI, GGE CRMOŠNJICE, GGE CRNOMELJ, GGE MEHOVO, GGE METLIKA, GGE MIRNA GORA, GGE SEMIC, GGE STARI TRG, GGE STRAŽA-TOPLICE, GGE TREBNJE I, GGE TREBNJE II, GGE ŽUŽEMBERK	10,30		366,75		slaba	miruje	Sanitarni posek (507,54 m ³)
Poškodba zaradi dela v gozdu (poškodba zaradi dela v gozdu)	<i>Pinus sylvestris</i>	januar	GGE SEMIC	0,02		0,88		slaba		Sanitarni posek (3,02 m ³)
Poškodba zaradi dela v gozdu (poškodba zaradi dela v gozdu)	<i>Prunus avium</i>	junij	GGE STARI TRG	1,17		2,99		slaba		Sanitarni posek (8,09 m ³)
Poškodba zaradi dela v gozdu (poškodba zaradi dela v gozdu)	<i>Quercus cerris</i>	3, 6	GGE STARI TRG, GGE TREBNJE I	0,11		4,80		slaba		Sanitarni posek (28,18 m ³)

Škodljiv dejavnik	Poškodovana vrsta rastline	Čas pojava	Kraj pojava	Pov. ODP* (ha)	Pov. VG* (ha)	Vol. ODP* (m³)	Vol. VG* (m³)	Intenziteta	Trend	Ukrepi
Poškodba zaradi dela v gozdu (poškodba zaradi dela v gozdu)	<i>Quercus petraea</i>	celo leto	GGE ADLEŠICI, GGE CRNOMELJ, GGE METLIKA, GGE SEMIC, GGE STARITRG, GGE ŠENTJERNEJ, GGE TREBNJE I, GGE TREBNJE II, GGE ŽUŽEMBERK	2,49		217,75		slaba	miruje	Sanitarni posek (333,71 m³)
Poškodba zaradi dela v gozdu (poškodba zaradi dela v gozdu)	<i>Tilia platyphyllos</i>	februar do marec	GGE STARITRG			3,18				Sanitarni posek (8,34 m³)
Poškodba zaradi dela v gozdu (poškodba zaradi dela v gozdu)	<i>Ulmus glabra</i>	marec	GGE ŠENTJERNEJ			2,59				

Neznan vzrok poškodb

Škodljiv dejavnik	Poškodovana vrsta rastline	Čas pojava	Kraj pojava	Pov. ODP* (ha)	Pov. VG* (ha)	Vol. ODP* (m³)	Vol. VG* (m³)	Intenziteta	Trend	Ukrepi
_neznano (neznano)	<i>Abies alba</i>	januar do november	GGE CRMOŠNJICE, GGE CRNOMELJ, GGE NOVO MESTO-JUG, GGE POLJANE, GGE STARITRG, GGE STRAŽA-TOPLICE, GGE TREBNJE I	1,84		141,73		slaba	miruje	Sanitarni posek (129,88 m³)
_neznano (neznano)	<i>Acer campestre</i>	1, 2, 3, 7, 9, 10	GGE MEHOVO, GGE NOVO MESTO-JUG, GGE STARITRG, GGE ŠENTJERNEJ, GGE TREBNJE I	0,21		6,52		slaba	pada	Sanitarni posek (5,13 m³)
_neznano (neznano)	<i>Acer pseudoplatanus</i>	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12	GGE ADLEŠICI, GGE MEHOVO, GGE NOVO MESTO-JUG, GGE NOVO MESTO-SEVER, GGE STARITRG, GGE STRAŽA-TOPLICE, GGE ŠENTJERNEJ, GGE TREBNJE I, GGE TREBNJE II, GGE ŽUŽEMBERK	3,06		43,68		slaba		Sanitarni posek (51,01 m³)
_neznano (neznano)	<i>Alnus glutinosa</i>	2, 5, 7	GGE STRAŽA-TOPLICE			0,32				
_neznano (neznano)	<i>Betula pendula</i>	januar do marec	GGE ADLEŠICI, GGE STARITRG	0,24		5,39		slaba		Sanitarni posek (16,32 m³)
_neznano (neznano)	<i>Carpinus betulus</i>	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12	GGE CRNOMELJ, GGE MEHOVO, GGE NOVO MESTO-JUG, GGE SEMIC, GGE ŠENTJERNEJ, GGE TREBNJE I, GGE TREBNJE II	0,60		28,93		slaba		Sanitarni posek (33,94 m³)
_neznano (neznano)	<i>Castanea sativa</i>	1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 12	GGE METLIKA, GGE NOVO MESTO-JUG, GGE NOVO MESTO-SEVER, GGE SEMIC, GGE STRAŽA-TOPLICE, GGE TREBNJE I, GGE TREBNJE II, GGE ŽUŽEMBERK	2,76		58,62		slaba	pada	Sanitarni posek (39,93 m³)

Škodljiv dejavnik	Poškodovana vrsta rastline	Čas pojava	Kraj pojava	Pov. ODP* (ha)	Pov. VG* (ha)	Vol. ODP* (m ³)	Vol. VG* (m ³)	Intenziteta	Trend	Ukrepi
_neznano (neznano)	<i>Fagus sylvatica</i>	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12	GGE BREZOVA REBER, GGE CRMOŠNJICE, GGE CRNOMELJ, GGE MEHOVO, GGE NOVO MESTO-JUG, GGE NOVO MESTO-SEVER, GGE POLJANE, GGE STARI TRG, GGE STRAŽA-TOPLICE, GGE ŠENTJERNEJ, GGE TREBNJE I, GGE TREBNJE II, GGE ŽUŽEMBERK	4,21		295,90		slaba	miruje	Sanitarni posek (405,26 m ³)
_neznano (neznano)	<i>Fraxinus excelsior</i>	4, 10	GGE POLJANE, GGE ŽUŽEMBERK	0,12		6,77		slaba		Sanitarni posek (4,31 m ³)
_neznano (neznano)	<i>Juglans regia</i>	1, 2, 3, 11	GGE CRNOMELJ, GGE STARI TRG			5,83				
_neznano (neznano)	<i>Larix decidua</i>	avgust	GGE TREBNJE I			0,23				Sanitarni posek (1,91 m ³)
_neznano (neznano)	<i>Malus sylvestris</i>	januar	GGE STRAŽA-TOPLICE			4,43				Sanitarni posek (0,98 m ³)
_neznano (neznano)	<i>Ostrya carpinifolia</i>	februar	GGE ŠENTJERNEJ	0,49		6,12		slaba		
_neznano (neznano)	<i>Picea abies</i>	celo leto	GGE ADLEŠICI, GGE CRMOŠNJICE, GGE CRNOMELJ, GGE MEHOVO, GGE METLIKA, GGE NOVO MESTO-JUG, GGE NOVO MESTO-SEVER, GGE POLJANE, GGE SEMIC, GGE STRAŽA-TOPLICE, GGE ŠENTJERNEJ, GGE TREBNJE I, GGE TREBNJE II, GGE ŽUŽEMBERK	4,44		298,66		slaba	miruje	Sanitarni posek (298,71 m ³)
_neznano (neznano)	<i>Pinus</i>	marec	GGE TREBNJE II			1,15				Sanitarni posek (1,15 m ³)
_neznano (neznano)	<i>Pinus strobus</i>	2, 8, 10	GGE ADLEŠICI, GGE NOVO MESTO-JUG	0,11		17,45		slaba		Sanitarni posek (28,60 m ³)
_neznano (neznano)	<i>Pinus sylvestris</i>	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12	GGE CRNOMELJ, GGE NOVO MESTO-JUG, GGE SEMIC, GGE STRAŽA-TOPLICE, GGE ŠENTJERNEJ, GGE TREBNJE I, GGE TREBNJE II	4,94		121,18		slaba	narašča	Sanitarni posek (121,25 m ³)
_neznano (neznano)	<i>Populus</i>	1, 4, 7	GGE METLIKA, GGE STRAŽA-TOPLICE, GGE TREBNJE II			2,50				
_neznano (neznano)	<i>Populus tremula</i>	1, 2, 3, 11	GGE NOVO MESTO-JUG, GGE STARI TRG, GGE ŠENTJERNEJ, GGE TREBNJE II	0,61		13,26		slaba		Sanitarni posek (41,99 m ³)
_neznano (neznano)	<i>Prunus avium</i>	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 11, 12	GGE ADLEŠICI, GGE CRNOMELJ, GGE MEHOVO, GGE NOVO MESTO-JUG, GGE STARI TRG, GGE STRAŽA-TOPLICE, GGE ŠENTJERNEJ, GGE TREBNJE I	3,82		56,03		slaba	narašča	Sanitarni posek (91,31 m ³)
_neznano (neznano)	<i>Quercus cerris</i>	1, 2, 3, 4, 5, 6, 12	GGE STRAŽA-TOPLICE, GGE TREBNJE I	0,12		4,24		slaba		Sanitarni posek (10,94 m ³)

Škodljiv dejavnik	Poškodovana vrsta rastline	Čas pojava	Kraj pojava	Pov. ODP* (ha)	Pov. VG* (ha)	Vol. ODP* (m³)	Vol. VG* (m³)	Intenziteta	Trend	Ukrepi
_neznano (neznano)	<i>Quercus petraea</i>	celo leto	GGE ADLEŠICI, GGE CRMOŠNJICE, GGE CRNOMELJ, GGE MEHOVO, GGE METLIKA, GGE NOVO MESTO-JUG, GGE NOVO MESTO-SEVER, GGE SEMIC, GGE STRAŽA-TOPLICE, GGE ŠENTJERNEJ, GGE TREBNJE I, GGE TREBNJE II, GGE ŽUŽEMBERK	12,86		544,17		slaba	narašča	Sanitarni posek (462,86 m³)
_neznano (neznano)	<i>Quercus robur</i>	1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 12	GGE TREBNJE I	1,16		45,56		slaba		Sanitarni posek (1,75 m³)
_neznano (neznano)	<i>Robinia pseudoacacia</i>	januar do marec	GGE STARITRG	0,42		3,47		slaba	pada	Sanitarni posek (38,24 m³)
_neznano (neznano)	<i>Salix</i>	april	GGE NOVO MESTO-SEVER			0,16				
_neznano (neznano)	<i>Sorbus aucuparia</i>	julij	GGE MEHOVO			0,88				
_neznano (neznano)	<i>Sorbus torminalis</i>	2, 3, 4, 11	GGE MEHOVO, GGE STARITRG, GGE STRAŽA-TOPLICE, GGE ŠENTJERNEJ			21,71				Sanitarni posek (3,84 m³)
_neznano (neznano)	<i>Tilia platyphyllos</i>	1, 2, 3, 4, 5, 7, 9	GGE CRNOMELJ, GGE MEHOVO, GGE STRAŽA-TOPLICE, GGE ŠENTJERNEJ, GGE TREBNJE I	6,84		17,77		srednja		Sanitarni posek (14,11 m³)
_neznano (neznano)	<i>Ulmus glabra</i>	1, 2, 3, 4, 5, 7, 11	GGE POLJANE, GGE STARITRG, GGE STRAŽA-TOPLICE			17,83			narašča	Sanitarni posek (18,79 m³)

Rastline

Škodljiv dejavnik	Poškodovana vrsta rastline	Čas pojava	Kraj pojava	Pov. ODP* (ha)	Pov. VG* (ha)	Vol. ODP* (m³)	Vol. VG* (m³)	Intenziteta	Trend	Ukrepi
<i>Viscum album</i> (bela omela)	<i>Abies alba</i>	1, 2, 3, 5, 6, 7, 10	GGE CRNOMELJ, GGE POLJANE, GGE STRAŽA-TOPLICE	2,38		246,40		slaba	narašča	Sanitarni posek (258,34 m³)

*Opomba: ODP – količina označenega drevja za posek v obdobju poročanja; VG – ocena poškodovane količine v poročilu o pojavu škodljivih dejavnikov žive in nežive narave v gozdu.

Opis:

Poročilo o pojavu škodljivih dejavnikov na OE Novo mesto

Sanitarni posek

Varstveno-sanitarni posek je predstavljal dobrih 28 % celotnega poseka v letu 2024 ter se je v primerjavi z obsegom sanitarnih sečenj v letu 2023 zmanjšal za 22 %. Temu zmanjšanju je botroval predvsem izostanek večjih sanitarnih sečenj zaradi posledic vremenskih ujm. Čeprav je bil obseg teh sečenj skorajda polovico manjši kot v letu 2023, so lokalni orkanski vetrovi povzročili nekaj škode v gozdovih v žužemberško-trebanjskem sredogorju ter v južnem delu Bele krajine. Večina poseka zaradi posledic vetrolomov pa gre še na račun poškodovanega drevja iz vetrolomov iz leta 2023. Obseg sanitarnih sečenj zaradi kalamitet smrekovega osmerozobega lubadjarja je bil višji kot leto poprej. Sanitarne sečnje oslabelega in sušečega se drevja zaradi bolezni in delovanja gliv ter ostalih vzrokov so bile v podobnem obsegu kot prejšnje leto. V aprilu smo v roškem

sredogorju zaznali lokalne poškodbe bukovih mladovij zaradi pozno spomladanske pozebe.

Varstvo pred insekti

Kalamiteta smrekovih podlubnikov se je zaradi sušnega in toplega poletja spet razmahnila. Preventivno kontrolo populacij podlubnikov so opravljali revirni gozdarji na krajevnih enotah, ki so za dela pri postavljanju, oskrbi in kontroli 104-ih kontrolnih pasti na 73 lokacijah porabili 38 dnin. Na eni lokaciji smo v smrekovem sestoju ob lokalni cesti, kjer se pogosto prevažajo sortimenti iglavcev, postavili kontrolno past za dvojnozobega smrekovega lubadarja (*Ips duplikatus*). Analiza ulova ni pokazala na prisotnost tega podlubnika v roških smrekovih gozdovih.

V spomladanskem času je nekatere bukove sestoje močneje napadel bukov rilčkar skakač (*Orchestes fagi*). Ponekod v Kočevskem Rogu, v dolini reke Krke ter trebanjski kotlini so se bukovi sestoji zaradi poškodb po bukovem rilčarju skakaču že v zgodnje poletnem času obarvali v rjave tone.

V hrastovih gozdovih je bila še vedno močno prisotna hrastova čipkarka (*Corythucha arcuata*). Žuželka, ki spada med stenice, naseljuje spodnjo stran listov, kjer se prisesa in piše drevesni sok. Prizadeta je asimilacijska površina listov, ki zgubljajo značilno zeleno barvo in se kmalu obarvajo v rjavkasto-sivkaste tone. Najbolj prizadeti so hrastovi sestoji v Beli krajini.

Tudi v letu 2024 smo precej pozornosti namenili kontroli naših gozdov, ki jih vse bolj ogrožajo novi škodljivci gozdnega drevja. Tako smo opravili še 19 dodatnih pregledov gozdnih sestojev, kjer bi se lahko potencialno razširili kitajski (*Anoplophora chinensis*) in azijski kozliček (*Anoplophora glabripennis*), brezov (*Agrilus anxius*) in jesenov krasnik (*Agrilus planipennis*) ter nekateri drugi škodljivci. Na treh lokacijah smo za kontrolo prisotnosti jesenovega krasnika postavili kontrole pasti. Zaenkrat tega škodljivca še nismo odkrili.

Varstvo pred boleznimi gozdnega drevja

Varstvo pred boleznimi gozdnega drevja se odraža predvsem v prepoznavanju znakov bolezni, obveščanju lastnikov gozdov o le-teh ter čimprejšnjem poseku obolelega drevja. S takšnim preventivnim pristopom lahko močno zmanjšamo gospodarsko škodo, ki bi sicer nastala z nadaljnjem razvojem bolezni in propadanjem lesa.

Med zanimimi boleznimi gozdnega drevja največ škode v naših gozdovih povzroči kostanjev rak, zaradi katerega je bilo v preteklem letu posekanega 6.621 m³ lesa domačega kostanja.

V smrekovih gozdovih na neprimernih nižinskih in drugih bolj vlažnih rastiščih precej škode povzročata glivi smrekov trohnobnež (smrekova rdeča trohnoba) in mraznica (bela trohnoba korenin). Zaradi okužbe s tem glivama in posledično z zmanjšano vitalnostjo ter upadajočo vrednostjo lesa je bilo v tem letu posekanega okrog 1.100 m³ lesa, največ smreke in jelke.

V nasadih zelenega bora je še vedno pogosta mehurjevka zelenega bora, zaradi katere je bilo posekanega okrog 220 m³ lesa.

Gorski brest je v naših gozdovih vse bolj redek, kajti še naprej ga vztrajno redči glivična »holandska bolezen« bresta. Gre za bolezen prevodnega sistema, kjer gliva, ki jo širita brestova belavarja, zamaši notranjost prevodnih žil. V letu 2024 je bilo posekanega 706 m³ lesa gorskega in poljskega bresta.

Veliki jesen, ki je v naših gozdovih le primešan, v zadnjih letih pospešeno umira zaradi delovanja mikroglive *Hymenoscyphus fraxineus*. Zaradi večletnega ožiga poganjkov se je posušilo precej jesenov, tako da je bilo v letu 2024 posekanega okrog 1.168 m³ lesa.

Med ostalimi pomembnejšimi vzroki sanitarnih sečenj naj omenimo že nekaj let zelo pereč problem sušenja hrastov po celotnem območju. V preteklem letu je bilo posekanega okrog 13.600 m³ oslabelega in suhega drevja hrastov gradna, cera in doba. Proces sušenja hrastov je precej kompleksen pojav, saj gre za kombinacijo abiotiskih dejavnikov (sušni stres, upad podtalnice) in biotskih dejavnikov, pri katerih so bolezni (pepelnica, glive mraznice, kostanjev rak na gradnu) bolj prepoznavne kot pa škodljive žuželke (hrastovi krasniki in kozlički). Verjetno bo k splošni oslabelosti hrastov v prihodnjih letih doprinesel tudi množičen napad hrastove čipkarke (*Corythucha arcuata*) v zadnjih dveh letih.

Precej manjšo škodo zaradi kombinacije številnih dejavnikov beležimo tudi pri jelki, kjer smo zaradi zunanjih znakov pešanja dreves (sušenje vrhov, vej, debel) zabeležili okrog 780 m³ posekanega lesa jelke. Pri tem smo kot vzrok sečnje navedli kompleksen proces »sušenja« jelke. K tej količini bi lahko prišeli tudi za 360 m³ oslabljenih jelovih dreves, katera smo v letu 2024 označili kot »kalok«. S to oznako evidentiramo sicer potencialno izkoristljivo drevje, ki pa bo zaradi drugih funkcij (živalski svet) ostalo neposecano v gozdu in prepuščeno naravnemu razkroju. Tako smo v letu 2024 v ta namen označili skupno za 1.295 m³ oslabljenih dreves.

V naših gozdovih smo opravili tudi 12 kontrol potencialno ogroženih sestojev, ki bi jih lahko ogrožale nove nevarne karantenske bolezni gozdnega drevja. Zaradi suma nevarnosti pojava borove ogorčice (*Bursaphelcenus xylophilus*) in borovega smolastega raka (*Gibberella circinata*) smo pregledali najbolj ogrožene borove sestoste. Dva sestusta rdečega hrasta (*quercus rubra*) smo pregledali zaradi nevarnosti pojava hrastove uvelosti (*Bretziella fagacearum*).

Varstvo gozdov pred požari

V letu 2024 smo v gozdovih na področju OE Novo mesto obravnavali 3 gozdne požare, v katerih je bilo opožarjene 1,49 ha gozdne površine. Zaradi posledic požarov iz preteklih let je bilo posekano okrog 86 m³ oslabelega gozdnega drevja.

Ostala dela in dogodki povezani z varstvom gozdov

Na OE Novo mesto smo 9. maja 2024 gostili tradicionalno delavnico iz varstva gozdov. Kabinetni del je potekal v Kongresnem centru v Dolenjskih toplicah, terenski del pa v roških gozdovih, kjer smo se seznanili s potekom obnove smrekovih gozdov, ki so jih močno prizadele gradnje podlubnikov.

Z gozdarskim inštitutom Slovenije (GIS) smo v maju in juniju aktivno sodelovali pri izvedbi terenskega dela projekta Ciljnega raziskovalnega programa (CRP) na temo vzpostavitev gozdnega reda v državnih gozdovih v upravljanju SIDG. Na štirih lokacijah v Kočevskem Rogu smo pomagali postaviti 16 raziskovalnih ploskev, kjer so v nadaljevanju strokovnjaki z GIS spremljali razvoj populacij smrekovih lubadarjev pri različnih izvedbah gozdnega reda.

V septembru smo s strokovnjaki z GIS na predhodno dveh izbranih lokacijah v Beli krajini označili in posekali štiri oslabele hraste (dva gradna in dva doba), za katere je obstajal sum, da bi lahko bili okuženi z glivo, ki povzroča hrastovo uvelost (*Bretziella fagacearum*). Sum je bil kasneje z laboratorijskimi preiskavami ovržen.

Zaradi nevarnosti širjenja bolezni tisočerih rakov (*Geosmithia morbida*), smo lani izdali le en rastlinski potni list za transport lesa domačega oreha (*Juglans sp.*) v izmeri 1 m³. Bolezen povzroči naglo propadanje dreves domačega in črnega oreha, zato je na karantenski listi škodljivih organizmov v EU.

Za namen pridobivanja okrasnega božičnega in novoletnega drevja smo lastnikom gozdov izdali 34 odločb za posek okrasnega drevja. V ta namen je bilo lastnikom prodano oz. oddano 1.251 plomb za označevanje okrasnega gozdnega drevja.

Pripravil: Držaj Andrej

Datum: 21.02.2025